

CARTEA DE PE NOPTIERĂ

Katherine Mansfield (pseudonimul lui Kathleen Mansfield Beauchamp Murry, 14 octombrie 1888, Wellington, Noua Zeelandă – 9 ianuarie 1923, Fontainebleau, Franța) a fost o scriitoare engleză de origine neozeelandeză cu o contribuție importantă la dezvoltarea prozei scurte de la începutul secolului XX. În 1903 a plecat la Londra, unde a studiat la Queen's College. După absolvire a revenit în țara natală, dar, dezamăgită de mediocritatea vieții coloniale, în 1908 s-a întors în Anglia, părăsind pentru totdeauna Noua Zeelandă. În 1911 a publicat prima culegere de povestiri, *In a German Pension*. Între 1911 și 1915, a scris povestiri și recenzii în reviste ca *Athenaeum*, *New Age*, *Open Window* și *Rhythm*. La *Rhythm* l-a întâlnit pe editorul și criticul literar John Middleton Murry, care avea să-i devină al doilea soț și alături de care a trăit cea mai productivă perioadă din viață. A pătruns în cercurile frecventate de scriitori ca D.H. Lawrence, Virginia Woolf, T.S. Eliot, Lytton Strachey, Bertrand Russell, cu care s-a împrietenit și care i-au recunoscut talentul. Au urmat alte două culegeri de povestiri, *Bliss and Other Stories* (1920) și *The Garden Party and Other Stories* (1922). În ciuda sănătății șubrede, afectată puternic de o tuberculoză contractată în preajma Primului Război Mondial, a continuat să scrie până în ultimele luni de viață. John Middleton Murry s-a ocupat de editarea postumă a operei ei: *Poems* (1923), *The Dove's Nest and Other Stories* (1923), *Something Childish and Other Stories* (1924), *The Journal of Katherine Mansfield* (1927), *The Letters of Katherine Mansfield* (1928–1929), *Novels and Novelists* (1930), *The Aloe* (1930), *The Scrapbook of Katherine Mansfield* (1937), *Katherine Mansfield's Letters to John Middleton Murry, 1913–1922* (1951).

Antoaneta Ralian (n. 1924), absolventă a Facultății de Litere din București, este cel mai productiv și apreciat traducător din limba engleză pe care l-a dat România. A fost redactor de carte la Editura Univers. A semnat peste 120 de traduceri din mari autori ai literaturii universale: D.H. Lawrence, Thomas Hardy, Henry James, Virginia Woolf, J.D. Salinger, Lawrence Durrell, Salman Rushdie, Tennessee Williams, James Joyce, Aldous Huxley, Saul Bellow, Iris Murdoch etc.

Katherine Mansfield

Garden party

Traducere din engleză și cuvânt înainte de
ANTOANETA RALIAN

HUMANITAS
BUCUREȘTI

Colecție inițiată de Ioana Pârvulescu

Redactor coordonator al colecției: Mona Antohi

Coperta: Angela Rotaru

Tehnoredactor: Manuela Măxineanu

Corectori: Andreea Stănescu, Elena Dornescu

DTP: Corina Roncea, Carmen Petrescu

Tipărit la Fedprint

© HUMANITAS, 2012, pentru prezenta versiune românească

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

MANSFIELD, KATHERINE

Garden party / Katherine Mansfield; trad., cuvânt înainte:

Antoaneta Ralian. – București: Humanitas, 2012

ISBN 978-973-50-3281-4

I. Ralian, Antoaneta (trad.) (pref.)

821.111-32=135.1

EDITURA HUMANITAS

Piața Presei Libere 1, 013701 București, România

tel. 021 408 83 50, fax 021 408 83 51

www.humanitas.ro

Comenzi online: www.libhumanitas.ro

Comenzi prin e-mail: vanzari@libhumanitas.ro

Comenzi telefonice: 021 311 23 30 / 0372 189 509

Garden party

La urma urmei, vremea era minunată. S-o fi comandat, și tot n-ar fi putut avea o zi atât de frumoasă pentru un *garden party*. Cald, nici o boare de vânt, cerul fără pic de nor. Dar albastrul zării era ușor voalat de o ceață aurie, ca uneori la începutul verii. Grădinarul se sculase cu noaptea-n cap, cosise și greblase pajiștile până când iarba și răzoarele rotunde, plate, de un verde-închis, care adăpostiseră margaretele, au început să lucească de parc-ar fi fost lustruite. Când priveai trandafirii, aveai senzația că erau absolut pătrunși de convingerea că rozele sunt singurele flori care fac impresie la un *garden party*; singurele flori pe care le cunoaște tot omul. Într-o singură noapte înfloriseră sute – da, sute de trandafiri; tufele verzi se înclinau grele la pământ, de parcă fuseseră atinse de aripa unui arhanghel.

Nici nu se terminase gustarea de dimineață când sosiră oamenii ca să instaleze umbrarul.

— Mamă, unde ai vrea să așeze umbrarul?

— Fetița mea, degeaba mă întrebi. Anul ăsta sunt hotărâtă să las totul pe seama voastră. Uitați că vă sunt mamă. Tratați-mă ca pe un musafir de onoare.

Dar Meg nu se putea duce să supravegheze oamenii. Își spălase părul înainte de micul dejun și acum, cu capul înfășurat într-un turban verde din care scăpa câte o buclă udă, lipită de obraz, își sorbea cafeaua. Jose, fluturașul, cobora întotdeauna la micul dejun într-o cămășuță de mătase și un chimono.

— Laura, tu va trebui să te duci; tu ai ochi de artist.

Laura zbură în grădină, cu felia de pâine cu unt în mână. E atât de plăcut să poți mânca afară, și apoi Laurei îi plăcea grozav să rânduiască ea lucrurile; era întotdeauna convinsă că le poate rezolva mult mai bine decât oricare altul.

Pe alee așteptau patru bărbați în cămașă, cu mânecile suflecate. Aduseseră rulouri de pânză înfășurate pe suluri de lemn, iar pe spate le atârnav traiste mari cu unelte de tâmplărie. Făceau o impresie impunătoare. Laura ar fi preferat să nu fi apărut cu felia de pâine cu unt în mână, dar n-avea unde s-o ascundă și nici s-o arunce nu se cădea. Se îmbujoră și, pe măsură ce se apropia de muncitori, încerca să-și ia o mină severă, ba chiar își compuse o expresie puțin mioapă.

— Bună dimineața, le spuse, imitând glasul mamei. Dar cuvintele sunară atât de afectat, încât se rușină și bâigui ca o fetiță: O... aha... ați venit... pentru umbrar?

— Așa-i, domnișoară, îi răspunse cel mai înalt dintre ei, un lungan cu fața pistruiată. Își săltă trais-ta pe umăr, își împinse pălăria de pai pe ceafă și-i zâmbi privind în jos, la ea. Pentru umbrar am venit.

Zâmbetul lui era atât de firesc și de prietenos, încât Laura își recăpătă stăpânirea de sine. Și ce

ochi frumoși avea lunganul, mărunței, dar de un albastru adânc! Acum cutează să se uite și la ceilalți și toți îi zâmbeau. „Hai, veselește-te, că doar nu te mâncăm!“ părea să-i spună zâmbetul lor. Ce lucrători simpatici! Și ce dimineață încântătoare! Nu, nu trebuie să le vorbească despre vreme; se cuvine să se arate foarte preocupată de treabă, de montarea umbrarului.

— Ei, ce părere aveți, să-l așezăm în pajiștea cu crini? E bine acolo?

Cu mâna cu care nu ținea pâinea cu unt arătă spre pajiștea de crini. Oamenii se întoarseră, priviră într-acolo. Unul scurt și gras își țuguie buza de jos, iar lunganul se încruntă.

— Nu prea merge, îi spuse. Acolo nu se prea vede. Știți, când instalezi un umbrar, continuă el întorcându-se spre Laura în felul lui prietenos, vrei să-l așezi într-un loc de unde să le sară tuturor în ochi, dacă înțelegeți ce vreau să spun.

Principiile de bună creștere ale Laurei o făcură să se întrebe o clipă dacă era cuviincios din partea unui lucrător să-i spună că umbrarul trebuia să le sară musafirilor în ochi. Dar de înțeles înțelegea perfect.

— Atunci într-un colț al terenului de tenis. Dar în celălalt colț o să fie orchestra.

— Hm, o să aveți și orchestră? întrebă unul dintre lucrători.

Avea o față palidă și-și îndreptă spre terenul de tenis ochii negri cu expresie frământată. Ce și-o fi spunând oare?

— A, doar o orchestră mică de tot, răspuse Laura cu drăgălășenie.

Poate că n-o să i se pară atât de nepotrivit dacă află că orchestra-i foarte mică. Dar lunganul interveni:

— Uitați-vă, domnișoară, ăsta-i locul cel mai nimerit. În fața copacilor acelora. De partea cealaltă a aleii. Acolo o să arate grozav.

În fața arborilor de *karaka*. Asta înseamnă că n-o să se mai vadă arborii de *karaka*. Și doar erau atât de frumoși, cu frunzele late, lucioase și cu ciorchini de fructe galbene. Așa îți închipui că trebuie să arate arborii pe o insulă necălcată de piciorul omului: semeți, singuratici, înălțându-și frunzele și roadele către soare, într-o tăcută măreție. De ce să-i ascunzi după un umbrar?

Dar așa era să fie. Oamenii își săltaseră pe umeri rulourile de pânză și se îndreptau într-acolo. Numai lunganul rămase în urmă. Se aplecă, smulse un fir de levănțică, îl frecă între degetul mare și arătător și-și duse mâna la nări. Urmărindu-i gestul, Laura uită cu totul de arborii de *karaka*, într-atât se miră că pe omul acela putea să-l intereseze asemenea lucru – că-i plăcea mireasma de levănțică. Câți dintre tinerii pe care-i cunoștea ea ar fi fost în stare de asemenea gest? Ah, deosebit de simpatici erau lucrătorii ăștia! De ce oare nu putea avea prieteni lucrători în locul tinerilor stupizi cu care dansa și care erau invitați duminica la cină? S-ar înțelege mult mai bine cu oameni de felul lor.

„Totul se întâmplă numai din cauza acestor absurde deosebiri de clasă!“ hotărî în sinea ei Laura, în timp ce lunganul desena ceva pe dosul unui plic, ceva ce trebuia înălțat peste umbrar sau poate lăsat să atârne. Mă rog, în ce-o privea pe Laura, nu-i păsa

de absurdele deosebiri de clasă. Nici un pic, nici cât negru sub unghie...

Iată că s-a pornit și bocănitul ciocanelor de lemn. Unul dintre lucrători fluieră, altul cântă de zor... „E-n regulă, șefu’?” Șefu’! Cât de prietenos sună, cât de... cât de... Și ca să arate ce bine se simte, ca să-i arate lunganului aceluia că nu e deloc stânjenită și că disprețuiește convenționalismele stupide, Laura mușcă zdravăn din pâinea cu unt, în timp ce se uita la desenul pe care-l schițase el. Se simțea întocmai ca o tânără lucrătoare.

— Laura, Laura, unde ești? Laura, la telefon! se auzi strigându-se din casă.

— Vin!

O zbughi pe pajiște, pe alee, pe scări, pe verandă, drept la ușa de la intrare. În hol, tata și Laurie își periau pălăriile, pregătindu-se să plece la birou.

— Ascultă, Laura, i se adresă Laurie vorbind foarte repede, ce-ar fi să te uiți puțin la costumul meu, până-n prânz? Vezi dacă trebuie călcat.

— Las’ că văd eu.

Deodată, Laura simți că nu mai poate să se stăpânească. Alergă la fratele ei și-l strânse ușor în brațe.

— Vai, Laurie, ce mult îmi plac petrecerile! Ție nu? Îl întrebă cu răsuflarea tăiată.

— Și mie, răspunse Laurie cu glasul lui cald, tineresc. O înlănțui pe soră-sa și-i trase un ghiont ușor. Hai, fugi la telefon, fetiço!

— Ah, la telefon! Da, da... ah, da. Kitty, tu ești? Bună dimineața, dragă. Vii la prânz, la masă? Vino, dragă. Sunt încântată, bineînțeles. Numai c-o să fie un prânz improvizat, resturi de sendvișuri,

bezele sparte și alte resturi. Da, e o vreme superbă. Rochia ta albă? Da, negreșit. Stai o clipă, rămâi pe fir. Mă strigă mama. Laura se lăsă pe speteaza scaunului. Ce-i, mamă? Nu te aud.

Vocea doamnei Sheridan se auzea îndepăr-tându-se pe scări:

— Spune-i să-și pună pălăriuța aia dulce pe care a purtat-o duminica trecută.

— Mama zice să-ți pui pălăriuța aia *dulce* pe care ai purtat-o duminica trecută. Bine. La unu. Pa! Pa!

Laura agăță receptorul în furcă, își zvârli brațele în sus, respiră adânc, se întinse, apoi le lăsă să-i cadă moi.

— Ooof! suspină, dar după o clipă se ridică în picioare, grăbită.

Rămase nemișcată, ascultând. Toate ușile din casă păreau să fie deschise. Întreaga clădire era un freamăt de pași ușori, grăbiți, de crâmpeie de glasure. Ușa verde, capitonată, care ducea spre bucătărie se deschidea și se închidea întruna cu o bufnitură surdă. Deodată se auzi un zdrăngănit lung, absurd. Mutau pianul cel greu, împingându-l pe rotilele înțepenite. Și aerul din casă! Dacă stăteai să iei seama, parcă nu era același aer! Adieri ușoare de vânt se jucau de-a v-ați ascunselea peste cerceveaua ferestrelor, pe sub canaturile ușilor. Intraseră în joc și două pete de soare, una sticlind pe călimară, alta pe rama de argint a unei fotografii. Drăguțele de ele! Mai ales cea care aprinsese capacul călimării. Scânteia fierbinte. O stea de argint fierbinte. Îi venea s-o sărute!

Sonerie de la intrare țârâi, fusta înflorată a lui Sadie foșni pe scări. O voce bărbătească mormăi ceva; Sadie răspunse nepăsătoare:

— Eu n-am habar. Așteaptă s-o întreb pe doamna Sheridan.

— Ce e, Sadie? întrebă Laura ieșind în hol.

— Omul de la florărie, domnișoară Laura.

Da, într-adevăr. În prag se afla o tavă mare, nu prea adâncă, plină cu ghivece de crini roz. Nici o altă floare. Nimic decât crini cu calicii mari, trandafirii, larg deschise, luminoase, aproape înspăimântător de vii pe lujerele de un purpuriu scânteietor.

— Oooo, Sadie! făcu Laura, și exclamația ei sună ca un geamăt ușor.

Se chinci pe călcâie, de parc-ar fi vrut să se încălzească la strălucirea crinilor; le simțea atingerea pe degete, pe buze, în piept.

— Trebuie să fie o greșeală, murmură slab. Ni-meni n-a comandat atâția crini. Sadie, cheam-o pe mama.

Dar chiar în clipa aceea se ivi doamna Sheridan.

— Nu e nici o greșeală, rosti ea calm. Eu i-am comandat. Nu-i așa că-s frumoși? Strânse brațul Laurei. Ieri am trecut pe lângă florărie și i-am văzut în vitrină. Și mi-am zis că o dată în viață pot să-mi îngădui și eu să am atâția crini cât îmi dorește inima. O, acest *garden party* e cel mai bun pretext.

— Dar parc-ai spus că nu vrei să te amesteci în pregătiri.

Sadie plecase. Omul de la florărie aștepta încă afară, lângă căruță. Laura își încolăci brațele în jurul gâtului mamei și ușor, ușurel de tot, îi mușcă lobul urechii.

— Fetița mea scumpă, doar nu ți-ar plăcea să ai o mamă prea cumpănită, nu-i așa? Fii cuminte. Ne vede omul ăsta.

Cuprins

Cuvânt înainte al traducătoarei	5
<i>Garden party</i>	11
La Golf	34
Preludiu	88
Beatitudine	151
O zi cu domnul Reginald Peacock	170
O ceașcă de ceai	183
Musca	195
Fiicele răposatului colonel	204
<i>Mariage à la mode</i>	236
Ați greșit adresa!	252
Doamna cu concepții înaintate	257